

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 239.

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY MORNING, OCTOBER 11th, 1930.

LETO XXXII.—VOL. XXXII.

Pripravite se!

Časi so resni, kriza je med nami, toda ljudje imajo pravico 4. novembra pri volitvah povedati svoje mnenje in obtožiti in obsoditi s svojimi glasovnimi cemi one, ki so zakrivili te težke čase in vam odvzeli kruh. Volite, registrirajte se prej, in pri tem ne pozabite, da boste imeli 3. novembra, dan pred volitvami splošen ljudski shod v Grdinovi dvorani. Tu bo govoril demokrat, kandidat za senatorja, Robert Bulkley in mnogo prominentnih nasprotnikov sedanjega režima, ki bodo razjasnili ogromni bluff republikancev, ki so danes na krmilu, ki ga danes izvajajo ne samo nad našim narodom, pač pa nad vsem ameriškim narodom. Pripravite se, in predno se pripravite za shod, ne pozabite se registrirati, kajti danes je zadnji dan, in da boste potem lahko volili 4. novembra in obsodili ta siloviti bluff.

Prva lopata

V petek večer so imeli cerkveni možje fare sv. Vida sestanek, pri katerem se je definitivno sklenilo, da se zasadí prva lopata v zemljo, kjer bo stala nova cerkev sv. Vida, v nedeljo, 19. oktobra, in sicer ob tretji uri po polne. Škof je odobril vse natre, in stvar je sedaj tozadovno rešena. Pri seji v petek večer, kot nam naznana Rev. Ponikvar, župnik fare sv. Vida, je bil izbran tudi kontraktor, ki bo prevezel gradbena dela. Vse se je izvršilo v lepi harmoniji.

Slabi časi

Kršilci prohibicijске postave v Clevelandu, ki so obsojeni na mestni sodniji v plačilo \$100, \$200 ali več dolarjev, so imeli doslej priliko, da so svojo kazeno odplačevali v malih obrokih. Sedaj pa prihaja državni nadzornik knjig Heck, ki pravi, da je to nepostavno. Kazen se mora takoj plačati, ali pa iti v ječo. Ta Mr. Heck tudi ne ve, da so danes slabi časi, in da niti kršilci prohibicije ne morejo sproti plačevati. Baje se je nabralo tekom zadnjih 8 let 30,000 takih slučajev na sodniji.

Ves Baragov dan

Kot že večkrat poročano se vrši v nedeljo Baragova proslava. In da bo ves dan posvečen temu namenu, se bo slavnost po zaključku na Providence Heights zvečer nadaljevala v dvorani S. N. Doma na 80. cesti. Kazale se bodo slike povzete v krajih, kjer je škof Baraga deloval, in kjer so se vršile enake proslave. Poleg tega pa tudi druge zanimive slike iz slovenskega življa po Ameriki. Vstopnila je le 25. za pokritje stroškov dvorane. Začetek ob 7:30 zvečer. Program bo zelo zanimiv.

Listnica uredništva

Naročnik. Ako morete dokazati, da ste bili ob dnevnih registracij delni ali pa izven mesta, tedaj se lahko registrirate v pondeljek, 3. novembra, v uradu volivnega odbora v City Hall. — Naročnika. Vam svetujemo, da ne. Vsa zadeva ni vredna počnega groša. Pozdrav.

* Pismo ima pri nas Frank Smolič.

Republikanci v Pennsylvaniji so razdvojeni radi prohibicije

Harrisburg, Pa., 10. oktobra. General W. W. Atterbury, predsednik Pennsylvania železnice in eden najbolj prominentnih politikarjev v omenjeni državi, je danes javno napadel kandidaturo Gifford Pinchota za governerja. Da, celo odstopil je kot član republikanskega narodnega odbora raje kot da bi zastopal principe, katere propagira governorski kandidat stranke. Tudi iz drugih krajev v Pennsylvaniji, ki so močno republikanski, se poroča, da odstopajo upljivni člani stranke in se pridružujejo neodvisnemu gibanju. Nadalje se naznana, da je več najbolj upljivih članov republikanske stranke v Pennsylvaniji odstupilo in da bodo v tekoči kampanji podpirali demokratskega kandidata za governerja John M. Hemphill, o katerem je znano, da je nasprotnik prohibicije in da ima zelo liberalno naziranje. Ker ima general Atterbury kot predsednik Pennsylvania železnice mnogo pristašev v Pennsylvaniji, in ker so se njemu pridružili drugi odlični republikanci, ki bodo volili demokratski ticket, je jasno, da zna nastati v Pennsylvaniji, prvič v 50. letih, velik politični potres, ki pripelje liberalnega demokrata na governorsko mesto.

Tristo delavcev bo dobilo nadaljno delo

Battle Creek, Mich., 10. okt. Eden dobi, drugi zgubi. The Kellogg Co., ki izdeluje znano hrano za zajtrk, je sklenila, da bodo delavci odslej delali le po 5 dni v tovarnem, in da bo na ta način lahko najela 300 nadaljnih delavcev v svoje tovarne. Odslej so delali delavci po šest dni na teden in 10 ur na dan.

Zanimiv ples

Mlada dekleta fare sv. Vida priredijo v korist nove cerkve v soboto, 18. oktobra, v Grdinovi dvorani, zanimiv ples. Vstopnila je 50c. Tudi karte lahko igrate v sosednjem dvorani. Okrepila se bodo servirala. Na ples pride skrivenostno dekle, katere slika se bo nahajala v prihodnji petki številki "Ameriške Domovine." Toda na sliki bo imela kinko. In oseba, ki dobi dotedno dekle v Grdinovi dvorani pri hodnju soboto, dobi cekin v darilo. Rabiti boste morali gotove besede, da pogodite pravo dekle. Le pridite na ples, cekini se danes težko dobijo.

Grešni kozel?

Urednik madžarskega lista Louis Tarcaj, o katerem smo poročali, da ima mestno delo kot pomočnik voznika električarja in dobitva 97½ centa na uro za svoje delo, je baje dobil to delo na priporočilo senatorja Benderja, toda Bender o tem ničesar ne ve, dasi pravi direktor Krueger, da misli, da je dobil Tarcaj delo na priporočilo Benderja. Kdo je sedaj grešni kozel?

Columbus

Jutri, 12. oktobra, se praznuje v Zedinjenih državah Columbustov dan. Uradno praznovanje je pa radi nedelje v pondeljek, 13. oktobra.

Cenejsi avtomobili

J. H. Miller & Sons, 6225 St. Clair Ave., zastopnik Dodge avtomobilov, naznajajo, da so cene za 1931 model se jako znižane. Vprašajte pri tvrdki.

Republika Brazilija je težko bolna te dni

Nekaj zanimivih delavskih novic iz Clevelandu in drugih krajev

Kot smo že poročali je mestna zbornica v Clevelandu dovolila \$200,000 za začasno pomoč brezposelnim. Nad 6,000 brezposelnih se je prvi dan oglasilo za mestno delo. Uradniki so registrirali 3,200 izmed njih. Od teh jih bo dobio 500 mestno delo za prve tri dni prihodnjega tedna in 500 za ostale tri dni. Ker se je mestna vlada prepričala, koliko brezposelnih je, bo baje dovolila še več denarja za prvo pomoč. Prihodnji pondeljek se bo glede tega glasovalo v mestni zbornici. Tudi okrajne oblasti v Cuyahoga okraju so začele gledati, kje bi se dobilo kaj dela. Mogoče je, da dovolijo \$500,000 za nujna javna dela. Obenem se pripravlja velika propaganda, da se napoti državljanje, da odobri pri volitvah bonde za javna dela. Svoja bondov znaša skoro \$35,000,000. Iz Dallas, Tex., se nadalje poroča, da je tudi tam mestna zbornica demokratov dovolila \$300,000 za začasna dela brezposelnim. Država je mesta so podvzela iniciativy glede dela za brezposelne, le zvezna vlada v Washingtonu se nikam ne zgane. Hoover se ne zaveda, da je mnogo milijonov brezposelnih uslužbenec, katerih je 300, dali en dan zasluga. Pravijo, da bi bili pri tem sami preveč prizadeti.

Pratike

Knjigarna Jos. Grdina, 6121 St. Clair Ave., je pravkar dobila v zalogu pratike za leto 1931.

Policija v Clevelandu pridno udira v klube, trgovine in privatne domove

Te dni nam je pripovedoval neki naš star naročnik, kako je policija pred nekaj dnevi despešala v neko privatno, slovensko hišo, kako je brutalno razbijala po vratih, kako je načelniki policijskega oddelka udaril lastnika, oziroma gospodarja po licih, kako je razburil ves privaten dom in s skrajno brutalnostjo, brez vsakega varanta, lamostil po hiši. Bil je MacMaster na delu. Nadalje je saržent Frank Jackson udrl v urad na 1124 E. 105th St., kjer se je baje hzardiral. Kapitan Potts je vdrl v neko hišo na 3015 E. 93rd St., kjer je razbil štiri vrata, ko je končno dobil nekaj žganja. Nadalje je saržent Bammerlin vdrl v privaten hišo na 9613 Reno Ave., kjer so baje dobili kotel. Policija je skrajno živahno na delu za onimi, katerim niti sv. pismo ne nasprotuje. Medtem je pa čimdalje več ropov, umorov v Clevelandu, in malokateri teh nevarnih ptičev je prijet, dočim se nedolžnega človeka ima takoj v pesteh! Kdo gospodari danes nad Clevelandom?

Berači so zginili, ker so se morali kopati

Mexico City, 10. okt. Policija je naredila, te dni pogon na berače glavnega mesta, ki so zelo nadlegovali ljudi. Nad 200 jih je arretirala. V zaporu, kamor so bili berači pripeljani, so se morali sleči in posebni hlapci so jih temeljito okratili in osnažili. Ko so o tem slišali ostali berači v mestu, so nemudoma zapustili glavno mesto in se podali v bližnje vasi. V Mexico City danes nima beračev.

Ali smo postati pacifist ameriški državljan?

Washington, 10. okt. Zvezni naturalizacijski urad je odpral najvišji sodni dežele dvome odločitev, da se dožene, ali smejo postati one osebe, ki se izjavijo, da v slučaju vojne se ne bodo borili za Zedinjene države, ameriški državljan? Stvar je doslej še nejasna, pa se pričakuje od najvišje sodnije, da bo to zadevo končno veljavno odločila.

Laški gangeži!

Gangeži, ubjalci, lopovi, begunci iz ječ so med onimi, ki so prispevali v volivni fond kandidata za državnega pravdnika v Clevelandu. A. V. Cannon, je dobil sledeče obvestilo: Arthur H. Day, republikanski kandidat za državnega pravdnika, je dobil prispevke za kampanijo, v letu 1928, od sledčih Italijanov, poznanih gangežev: Sam Todaro, gangež, član razvilitih mafijažev, pozneje ubit od nasprotnih gangežev. Florencio Luccioni, obsojen na zvezni sčdini. Tako poroča "Cleveland Press," ki se je po svojem zastopniku James Kirby, prepričala o tem. In v oknih po St. Clairju visijo ponakod slike republikanskega kandidata za državnega pravdnika, Arthur Day-a. Načravite si vi sami svoje mnenje o tem! Daleč smo prišli!

Dvakrat preko morja

London, 10. okt. Kapitan Eric Boyd, kanadski pilot, in Harry Connor, ameriški navigator, sta srečno despela iz Amerike prisko Atlantika na otok Tresco, v bližini angleške zemlje, 290 milij od Londona. Vozila sta se v zrakoplov Columbija, ki je edini na svetu, ki je že drugič prepljal Atlantski ocean. Prvič je zrakoplov Columbija preletel ocean v letu 1927. Zrakoplovca nameravata nemudoma odpljuti proti Londonu.

Dr. sv. Vida

Društvo sv. Vida št. 25, K. S. K. J. prosi vse svoje člane, da se brez izjemne udeležijo proslave stoletnice škofa Barage, v nedeljo, 19. oktobra, v Providence Heights. Bodite na mestu točno ob 2. uri, pričrinite se zastavi in prinesite s seboj regalijo.

"Zenitev"

Pevsko društvo Adria v Colindwoodu priredi v nedeljo 19. oktobra prav krasno in zanimivo-komično igro "Zenitev." Igra se vrši v Slovenskem Domu na Holmes Ave. Dobieček igre je namenjen v korist Slovenskemu Domu.

Prva obletnica

Za pokojnim Simon Verbičem se bo brala v pondeljek ob 8. uri v cerkvi sv. Vida sv. maša začudnica ob prilikl prve obletnice njegove smrti. Prijatelji ranjega so vabljeni k udeležbi.

Pride do sprave?

Lastniki hotelov v Clevelandu, pri katerih se vrši že več mestev štrajk kuhanje in strežnikov, so končno vendar privolili, da se snidejo s posebnim razsodilcem, ki je bilo imenovano od mesta.

Vreme

Lopov, lopov, lopov, kriči republikanski vardi v 23. distriktu. Onih lopov pa, ki so, kot pristaši republikanske stranke in kot mestni coulmani, oslepili mesto za stotisoč s prodajo zemljišč, in ki se dajo danes za omrežjem v državilih zapori, o teh lopovih gospod republikanski vardi vodja v New Yorku je despelo več ton zveplen, ki so bile narejene v Rusiji. Poleg redne colnino 10 procentov, ker zveplenke niso bile označene natančno, kje so bile narejene.

* Bolgarski kralj Boris se poroči z Italijanko Giovanno November meseca.

Bulkley je zmagovalc v predvolivnem kontestu za senatorja

Cincinnati, Ohio, 10. oktobra. Tukajšnji časopis "Enquirer" je danes priobčil prve številke glede poizkusne volitve v državi Ohio za zveznega senatorja. Kandidat republikanske stranke je Roscoe McCulloch, izrazit suhač, podpornik Hooverja in slavitelj tarifne postave, ki je vrgla stotisoč delavcev od dela. Demokratski kandidat je Robert J. Bulkley, izrazit nasprotnik suhačev, nasprotnik tarifne postave in neumorno na delu, da zvezna vlada dovoli potom kongresu čimvečjo svoto, da se zamečne z javnimi deli in tako olajša brezposelnost. Poskusno glasovanje se sedaj vrši po vsej državi Ohio in je prineslo presenetljive uspehe. Prvo štetje glasov v Clevelandu pokazuje, da bo Bulkley tukaj zmagal 5 proti 1 napram republikancu McCullochu. Enaki odmeti prihajajo iz ostalih mest države Ohio. V Clevelandu je bilo oddanih prvi dan 571 glasov, in od teh jih je dobil republikanec McCulloch 94, demokrat Bulkley pa 475. In tako gre po vsej državi, kar je jasno znamenje, da bodo državljan letos z največjo metlo potgnali republikance iz vseh uradov. V Clevelandu je volilo osem žensk vsega skupaj, in vseh osem glasov je slo za Bulkleyja. Pomnite, da govorji veliki državnik Bulkley dne 3. novembra, na javnem ljudskem shodu v Grdinovi dvorani.

Stara ženska

Vsa policija v Clevelandu išče 83 let staro žensko Mary O'Connor, ki je zginila s svojega doma na 9910 Kempton Ave. včeraj poopoldne. Well, mogoče jo bodo dobili, ker daleč ne more radi starosti.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznačilic: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.

Pozamezna številka 3 centa.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 239. Sat. Oct. 11th, 1930.

Delavska organizacija in brezposelnost

V Bostonu zboruje največja ameriška delavska organizacija, če ne največja organizacija delavcev na svetu, American Federation of Labor. To je letno zasedanje te uplivne delavske federacije, pri kateri se delegatje vseh raznih delavskih unij posvetujejo kaj in kako narediti za boljši napredki ameriškega delavstva.

Glavno vprašanje pri letosnjem zborovanju je gotovo ona zadeva, ki je vse delavstvo pod republikanskim rezimom najhujše prizadala, in to je silovita brezposelnost. Sicer trpijo neizučeni delavci, ki niso organizirani, bolj kot pa izučeni organizirani delavci, vendar je tudi tisoče unijskih članov, organiziranih v American Federation of Labor, že precej časa brez dela.

Konvenciji je bilo predloženih mnogo načrtov za zboljšanje položaja, toda izmed vsega je bila najbolj zanimiva štatistika legislativnega odseka federacije, ki podaja skrajno zanimive številke glede brezposelnosti danes in glede splošnega položaja med delavstvom.

Na primer razne industrije, od katerih je 40 procentov ameriških delavcev odvisnih za svoje življenje, so celo v primeroma dobrem letu 1929 imele zaposlenih 900,000 manj delavcev kot pa v letu 1919.

Najbolj zanimiva je pa štatistika glede strojev v industrijah. V letu 1928 n. pr. je bilo v raznih industrijah zaposlenih 545,000 manj delavcev kot pa v letu 1919, pa vendar so ti delavci producirali za 42 procentov več dela kot pa 545,000 delavcev več v letu 1919. Iz tega se jasno vidi, kakšno škodo so moderni industrijski stroji naredili onim, ki si z rokami služijo svoj kruh.

Zanimiva je tudi štatistika prometa in zaposlenosti pri ameriških železnicah. Leta 1929 so imeli te železnice 253,000 manj uslužbencev kot so jih pa imeli v letu 1919, pa vendar so prepeljale za sedem procentov več blaga in za tri procenta več potnikov kot pa v letu 1919.

In od leta 1919 pa do leta 1929 je pa obenem prebivalstvo Zedinjenih držav toliko narastlo, da je 7,000,000 novih delavcev bilo na razpolago za industrijo. Poleg onih, ki so že starejši v delu, in so brezposelní že dalj časa, pa odrasča vsak dan mladina, ki se pridružuje ali industrijski armadi ali pa vrstam brezposelnih.

Letno dobivamo 700,000 novih delavcev torej, ki se pridružujejo armadi brezposelnih, ki ne morejo dobiti dela radi novih industrijskih strojev, ki z manj silami producira več dela. In ko gre to vedno naprej, moramo premisliti, kam vse to končno privede ameriški narod.

To je problem kot ga vidi danes organizirano ameriško delavstvo. Kot v pomoč in protiutež proti vedno večji brezposelnosti nudi organizirano delavstvo obširen program. Glavne točke tega programa je takojšna ustanovitev zveznih in državnih delavskih posredovalnic, boljša štatistika uslužbovanja, na podlagi katere bi se delalo načrte za bočnost, nadalje znižanje delavnih ur na pet dni v tednu, ustanovitev narodnega gospodarskega končila za stabiliziranje industrijev, pohitritev javnih del in poklicno trainiranje onih, katerih delo je bilo odvzeto po strojih.

Legislativni odsek federacije ni omenil ničesar glede zavarovalnine proti brezposelnosti. Znano je, da je sedanji predsednik federacije, Green, zelo nasproten taki zavarovalnini. Brez dvoma pa je, da bo tozadetna debata prišla na konvencijo na vrsto, ker jo mnogo delavskih unij pripomore.

S predlogi, kot jih podaja American Federation of Labor, se bodo morale končno le pečati državne postavodaže pa tudi kongres. Nekaj enakih predlogov je stavljal v zadnjem zasedanju že demokratični senator Wagner iz države New York, toda republikanci so končno predloge zavrgli. Pa mora priti čas, ko brezposelnost ne bo politična žoga strank ampak najbolj važna zadeva vsega naroda.

D O P I S I

Cleveland (Collinwood), O.— Bolj tisti in mirni smo na južni strani, toliko bolj delujemo pa pri društvi, kakor tudi pri Slovenskem domu. Složnost naroda nam daje pogum, da se pridružujemo na zimsko sezono, zato hočem danes nekoliko poročati javnosti o našem delovanju tudi na kulturnem polju. Kar je najbolj hvalje vredno, je to, da ne poznamo nobenega strankarstva v našem narodnem in kulturnem delovanju. Najprej želim poročati, da je sedaj v delu temeljita predelava odra: novi zastori, nove kulise, in kar bo glavno: nove električne napeljave, da se bo lahko izvajalo lučne efekte kot v vsakem gledališču. Direktorje Slov. doma tako lepo odzvali Domovi odseki in druga društva in prisloki na pomoč, da napravimo tri Slov. domu letos zopet nov našred. Zadnji banket, priredjen po odsekih kulturnih društev, je tako dobro uspel. Na roke nam gredo in pomagajo tudi dramatsko društvo Adria in pevsko društvo Ilirija. Z njih pomočjo smo kupili tako lep harmonij na spodnjo dvorano, ki igra na role in je tudi za ročnoigranje.

Mnogo se je potrudil za izboljšanje kulturnega življenja pri Slovenskem Domu Mr. Rakar, povodnja cerkvenega pevskega društva Ilirije, in sicer s tem, da nam je pridobil za dom zelo potrebne orgle; obenem se je izrazil, da bo ob prireditvah brez-

plačno igralo. Društvo Ilirija in Adrija sta darovali vsako po 50 dolarjev v ta namen za nove orgle. Direktorij se v imenu naroda v tej okolici lepo zahvaljuje omenjenima društвom za tako veliko naklonjenost. Dalje se direktorij lepo zahvaljuje nezobljeni materi pevskega društva S o Ča, ki je darovala \$150.00 za novi zastor ali zagrijalo, ki je že naročeno. Obenem se direktorij zahvaljuje za vso požrtvovanjo pevskemu zboru ki je pretekli teden prvič zopet po dolgih letih oživel svoje nedkanje vrleglasove v ganljivi melodiji. Iz vsega gori navedenega naj je torej vsem v dokaz, da je naš cilj — složno in nepristransko delovanje — tudi v bočnosti ter da nam je za napredek naroda in našega kulturnega življenja.

Prvo predstavo na prenobljenem odu Slovenskega Doma bo priredilo društvo Adrija, dne 19. oktobra, t. l. in igro "Ženitev," ki je v treh dejanjih. Ta igra je bila dozdaj igrana samo v ljubljanskem gledališču, ki se nabavilo prevod iz ruskega originala. Ta krasna veseloigra bo torej sedaj prvič igrana na ameriških tleh in društvo Adrija poklanja ves pridobitek v dar Slovenskemu domu, poleg že omenjenih darovanih \$50.00. — Občinstvo se že sedaj opozarja in prosi, da se v obilnem številu udeleži te predstave. Predstava bo nekaj lepega, drugič je pa tudi lepo, če je dvorana kolikor mogoče napolnjena, da narod s tem pokaže solidarnost s kulturnimi društvimi. Vstopnice so v predprodaji v Slovenskem Domu in so po 75c in 50c za osebo.

Ne pozabimo, da tudi dramski odsek "Lilija" pripravlja svojo predstavo, ki se vrši 9. novembra. — Tudi Čitalnica dobro napoveduje; želimo da se priglasi čim več članov, kajti zdaj je dovolj časa na razpolago za čitalnico.

Hvala vsem prispevateljem in sodelavcem!

Chas Benevol.

Iz bele Ljubljane.—ZAHVALA — V dolžnost si stejem, da se moram zahvaliti vsem članicam gospodinjskega odseka Slovenskega društvenega doma za njih trud in marljivo delo, katerega so imele na naši prvi prireditvi ali maškeradni veselic, katero smo imeli zadnjo soboto v S. D. D. na Recher Ave., Prva zahvala gre godbenikom Sadarjeve godbe, kateri so v resnicu hvali vredni, ker so tako lepo in neprestano svirali in zraven nam pa še pripomogli \$5.00 v našo blagajno, za kar jim najlepša hvala, ter jih priporočamo še drugim.

Druga hvala gre Mr. Frank Veselu, ki ima svojo mesnico na 185. cesti, ki nam je dal svoje izložbeno okno na razpolago, da smo tam razstavile dobitke, zbrane pa se že darovali lep dar za masko. Ker bi vzel preveč prostora, da bi se vsakemu posebej zahvalile, za darove, ki so nam jih dali, zato imenujem tukaj samo nekatere, in sicer tiste, ki so darovali večje dobitke in to so:

Direktorij S. dr. domu, društvo Napredek, Mr. in Mrs. John Sesek, Mr. in Mrs. Kastel, na Shawnee Ave., Mr. in Mrs. Siemens, E. 200th St. Mr. in Mrs. Joe Koss E. 185th St., in vsem drugim, kateri so kaj darovali. Posebno pa se že zahvaljujem našim članicam, ki so poleg njih truda še vsakemu darovali en dobitek in nam s tem pomagale do večjega uspeha. Zato jim kličem: Članice gospodinjskega kluba, le tako naprej!

Udeležba je bila neprisakovana velika. Udeleženci so prišli iz St. Clair Ave., iz Collinwooda in Mrs. Miklavčič ter Mrs. Supan iz Newburga, ki sta celo odnesli prvi dobitek. Ob prvi priliki vam vse povrnemo.

Mrs. Nagode, predsednica.
19400 Shawnee Ave.

Oglas v tem listu imajo vedno uspeh!

plačno igralo. Društvo Ilirija in Adrija sta darovali vsako po 50 dolarjev v ta namen za nove orgle. Direktorij se v imenu naroda v tej okolici lepo zahvaljuje omenjenima društвom za tako veliko naklonjenost. Dalje se direktorij lepo zahvaljuje nezobljeni materi pevskega društva S o Ča, ki je darovala \$150.00 za novi zastor ali zagrijalo, ki je že naročeno. Obenem se direktorij zahvaljuje za vso požrtvovanjo pevskemu zboru ki je pretekli teden prvič zopet po dolgih letih oživel svoje nedkanje vrleglasove v ganljivi melodiji. Iz vsega gori navedenega naj je torej vsem v dokaz, da je naš cilj — složno in nepristransko delovanje — tudi v bočnosti ter da nam je za napredek naroda in našega kulturnega življenja.

Hej, hej, to teče! Na vseh krajinah teče! Po kleteh, po garažah, po "banah," prav po vseh krajinah. Pa kako lep rdeč je! Poleg tega surlanja pa bobnijo so di in se nabijajo obroči. He, he! To je godba za ušesa, pod katerimi so suha in žejna usta. Pa vse do gotove mere. Kar je prav, tega nam ne more braniti nihče. Toda le to, kar je prav.

Nesrečen je bil s svojim avtomobilom Martin Keglovič. Ko

se je v nedeljo večer vračal iz Maple Heights, se mu je naenkrat potrl in prevrnil avto in mu je pri tem stril roko v komolu. Nevarno bolan leži sedaj doma. Upamo, da prenese to nesrečo, ne da bi mu ostala roka poškodovana.

Vsem tistim, ki bi se radi peljali v nedeljo s posebnim busom v Providence Heights, bodi naznanjen, da se dobijo tiketi pri Frank Kužniku nasproti cerkve. Kdor prvi pride, bo prvi postrežen. Tiketi morajo biti kupljeni do šeste ure v soboto popoldne, da vemo, koliko busov

trajajo na vseh linijah.

Prav dobro so se imeli zadnjo nedeljo vsi oni, ki so bili na izletu v Maple Gardens. Škoda

je, da je bila udeležba majhna. Kuharice so imele tako dobro pripravljene jedi, da jim jih je zmanjkalo. Prav lepa hvala kuharicom! Hvala tudi vsem drugim! Sedaj pa pridejo dekleta na vrsto. Pravijo, da bo njih društvo priredilo v Maple Garde

n, da bo obvezno, da bo udeležba splošna in obilna. Pokažimo, da imamo število in smo edini. To nam bo koristilo tudi ob drugih prilikah, bodisi, da hočemo imponirati cerkveni ali pa mestni oblasti.

Radi se tiče transporta, skrbite vsak sam zase.

Street Car Co., nam je obljudila,

da bo imela posebne buse, ki bodo vozili

od tam, kjer se sedaj Euclid ka-

rata ustavi, pa do Providence Heights.

Kdor ima avto in ima

čas, da se vede, da pridejo

do Euclida, da bo udeležba

splošna in obilna. Pokažimo,

da imamo število in smo edini.

To nam bo koristilo tudi ob

drugih prilikah, bodisi, da hočemo imponirati cerkveni ali pa mestni oblasti.

Radi se tiče transporta, skrbite

vsak sam zase.

Street Car Co., nam je obljudila,

da bo imela posebne buse, ki bodo

vozili od tam, kjer se sedaj Euclida

ustavi, pa do Providence Heights.

Kdor ima avto in ima

čas, da se vede, da pridejo

do Euclida, da bo udeležba

splošna in obilna. Pokažimo,

da imamo število in smo edini.

To nam bo koristilo tudi ob

drugih prilikah, bodisi, da hočemo imponirati cerkveni ali pa mestni oblasti.

Radi se tiče transporta, skrbite

vsak sam zase.

Street Car Co., nam je obljudila,

da bo imela posebne buse, ki bodo

vozili od tam, kjer se sedaj Euclida

ustavi, pa do Providence Heights.

Kdor ima avto in ima

čas, da se vede, da pridejo

do Euclida, da bo udeležba

splošna in obilna. Pokažimo,

da imamo število in smo edini.

To nam bo koristilo tudi ob

drugih prilikah, bodisi, da hočemo imponirati cerkveni ali pa mestni oblasti.

Radi se tiče transporta, skrbite

vsak sam zase.

Street Car Co

RADIO PROGRAMI

Za nedeljo, 12. oktobra

WTAM

7:00 Morning Processional.
7:30 Viennese Ensemble.
8:00 Melody Hour (NBC).
9:00 The Balladeers (NBC).
9:30 The Recitalists (NBC).
10:00 Silver Ensemble with Charles Reed.

11:00 Neil Steel, harpist.
11:15 Martha Provenen, basso.
11:30 Colonial Trio with Madeline Sirene.
12:00 Recital—George Harrick, baritone; R. M. Breit, cellist; Theodore Poiester, pianist.

P. M.
12:30 Works of Great Composers (NBC).
1:30 Neapolitan Nights (NBC).
2:00 Metropolitan Echoes (NBC).
2:30 WTAM's Concert Orchestra.
3:30 Sohnhauer Sketches (NBC).
4:00 WTAM String Quartette.
4:30 Choir Invisible.
5:00 Philadelphia Symphony Orchestra.
6:00 Organ Processional with Ladies Trio Widlar Program.
7:00 Spang Bakers—Gene and Glenn.
7:30 Organ Program.
8:00 Fox Fur Parade.
8:30 W. H. Brown, Ben Silverberg, violinist.
8:30 Chase and Sanborn Choral Orchestra (NBC).

8:30 Studio Program.

9:15 Awstow, Kellie Hour (NBC).
10:15 Studebaker Champions (NBC).
10:45 Sunday at Seth Parker's (NBC).
11:20 Ruth Durrell and Company.
11:35 Ace Brigode's Danceband Orchestra.
12:00 Midnight Melodies.

A. M.
12:30 Austin Wylie's Golden Pheasant Orchestra.

1:00 Sign off.

WHK

12:00 Melody Vagabonds (CBS).
P. M.
12:30 International Broadcast (CBS).
12:45 Pocheontas Blue Flash Indians.
1:45 Organ Interlude.
2:00 Sunday Afternoon Forum.
3:00 New York Philharmonic Symphony
W. H. Mixed Quartet.
5:00 Violin and Organist.
Fox Fur Trappers (CBS).
6:00 W. H. Kloneers.
8:00 Shubby Gordon's Chinese Temple Orchestra.
8:15 Dr. Sigmond Spaeth (CBS).
8:30 Carbone's Crystal Slipper Orchestra.
8:45 Jessie Crawford—Poet of the Organ.

9:00 Majestic Theatre of the Air (CBS).
9:30 Carlone's Crystal Slipper Orchestra.
Mayhew Lake's Band (CBS).
10:00 Around the Samovar (CBS).
11:00 Bedford Gians Orchestra.
12:00 Club Madrid Orchestra.

A. M.
1:00 Sign off.

WJAY

8:30 Studio Program.
9:00 Organ Recital.
9:30 Studio Program.
10:00 Grand Gas Range Hour.

P. M.
12:05 Lyon Program.
1:10 Polish Hour.
2:15 Phile Hour.
3:00 Bohemian Hour.
4:00 Jewish Hour.
5:00 Wurlitzer's Hour.
6:00 Sign off.

Za pondeljek, 13. oktobra

WTAM

8:30 Sign off.
Viennese Ensemble with Harrick
8:00 Quaker Oats (NBC).
8:15 Petey and Lulu Belle.
8:30 Cheerio (NBC).
9:05 Morning Melodies (NBC).
9:30 Patty Jean's Chat.
10:00 Radio and Chat (NBC).
10:45 Charlie W. Ross' Reception.
11:00 Blue Streaks (NBC).
11:50 Radio Household Institute (NBC).
11:30 Pat Haley.
11:50 Annabelle Jackson, pianist.

P. M.
12:15 Dorothy Beckloff, contralto.
12:45 Nonday Melodies.

1:15 Austin Wylie's Golden Pheasant Orchestra.

1:45 Abroad with the Loekharts.

2:00 Melody Threes (NBC).
3:00 Ruth Durrell, soprano.
3:15 Modern Musicians.

3:30 Modern Slaves, contralto.

Playlet (CBS).
4:30 Merrymakers.

5:00 Cecil and Sally.

5:15 Meditation.

5:30 Organ Processional Hour.

6:00 Dinner Music—WTAM Orchestra.

7:00 Spang Bakers—Gene and Glenn.

8:00 WTAM String Quartette.

8:30 A & P Gypsies (NBC).

9:00 General Motors Family Party (NBC).

10:00 WTAM Players.

10:30 Symphonic Rhythm Makers (NBC).

11:05 Ac Bristow's Danceband Orchestra.

12:00 Midnight Melodies.

A. M.
1:00 Austin Wylie's Golden Pheasant Orchestra.

1:15 Sign off.

WHK

6:30 Radio Reville.
8:30 Burlesque Broadcasts.
8:45 Melody Parade (CBS).
9:00 Crooning Strings.
9:10 Board of Education—Arithmetic Lesson.

9:30 Blue Monday Gloom Chasers (CBS).
9:45 Board of Education—Arithmetic Lesson.

10:00 Crooning Strings.

10:15 Julia Hayes.

10:45 Marmola Program.

11:00 Ethel and Harry.

P. M.
12:15 Santa Clara Pear Program; Sara Lee Talk.

12:35 Fred Dempsey, tenor.

1:00 Housekeepers Chat.

1:55 Harold Stern's Orchestra (CBS).

2:00 Health Talk—Dr. Winfrey.

2:30 Columbia Artists Recital (CBS).

3:00 Columbia Salon Orchestra (CBS).

3:15 Tea Time Topics.

3:45 Meditation.

4:30 Wardman Park Hotel Orchestra (CBS).

4:40 World Book Man: Messenger Boys.

5:00 Shubby Gordon's Chinese Temple Orchestra.

6:30 Bookhouse Story Time (CBS).

6:45 Dr. George S. Blodgett.

6:52 Cleveland Museum of Natural History.

7:00 Shubby Gordon's Chinese Temple Orchestra.

7:15 Girl Friends.

7:45 Going Places (CBS).

8:00 Literary Digest Program (CBS).

8:15 Democratic Political Talk—Ray T. Miller.

8:25 Ann Leaf at the Organ (CBS).

8:30 Mardi Gras (CBS).

8:45 Bob and Adolph.

9:00 Minneapolis Symphony Orchestra (CBS).

9:30 Bourgeois Evening In Paris (CBS).

10:00 Guy Lombardo's Panatello Orchestra (CBS).

10:30 The Adventures of Don Amalz.

11:00 Rubberneck Man.

11:35 Shubby Gordon's Chinese Temple Orchestra.

11:30 Sammy Watkins' New Hollywood Orchestra (CBS).

WJAY

7:00 Morning Melodies.

8:00 Wurlitzer's Program.

8:30 Three Musketeers.

9:00 Facts, Fun and Fancies for the Ladies.

9:35 Dr. Connor.

10:00 Ruth and Blair.

11:30 Rudy Davis.

11:45 Rudy Vallee Recordings.

P. M.
12:00 Rocky Austin.

12:15 Jack Potpourri.

1:15 Organ Mass.

2:15 Radio and Art Ed.

2:45 Strat Gema.

3:00 WJAY Serenade to Toledo, O.

3:30 Suburban Merchants Hour.

4:30 Hawaiian Echoes.

4:45 Tapu Nu Keg Fraternity.

5:00 Merchants and Consumers.

6:00 Sign off.

AGILNA SLOVENSKA MLADINA V COLLINWOODU

Skoro vsaka iniciativa in vsak pokret na narodnem polju v naši naselbini izvira, če ne direktno, pa indirektno od mladinskega društva "Strugglers," št. 614 Slovenske Narodne Podporne Jednote. Agilno članstvo v marljivem udejstovanju zelo krije Slovenstvu, kjer le more in stoji na straži naših narodnih institucij. Ker je društvo ponos našelbini, ne skduje javnosti, se ga predstavi za vzgled drugim organizacijam. Podati hočem kratek opis njegovega obstoja in delovanja.

Dne 12. maja l. 1927, se je na inicijativu nadležnega v agilnega mladenciča John Lokarja ml. pod pokroviteljstvom društva "V Boj" organiziralo mladensko društvo "Strugglers," kateremu je John Lokar ml. predsedoval in mu predseduje še danes. Društvo je pričelo obstojati z maloštevilnim članstvom ter se je v uspešni agitaciji hitro razvilo, tako da ima danes že 278 dobro stojecih članov. Prve člane je bilo veliko truda in dela, predno so zainteresirali mladino, da je pričela pristopati v njih društvo. Ob ustanovitvi so se borili z zelo težko finančno situacijo in marsikater kvoderček je John odrinil, da je pomagal društву pregaziti in iztegniti plug iz brazde, kjer so ga začrtali, da hočejo oratijivo na društvenem polju. —

Priznajemo se velike udeležbe iz zunanjih naselbin in zdi se mi, da bodo prostorne dvorane S. D. zoper zatočila naši člani. Nekaj članov je bilo tudi v roditveni zemlji, je rodilo kmalu sad in danes imamo v Clevelandu eno najmočnejše mladinsko društvo, ki nam je v ponos.

Društvo, sluteč, kje je vir in direktnih dohodkov, je marljivo prirejalo uspešne prireditve in si pomagal na trdno finančno podlogo. Mladina je trumoma posečala njih prireditve, kar je bilo dokaz, da je znalo vodstvo vse dobro in tako aranžirati, da je mladini imponiralo.

Pričetek bo točno ob 7:30 zvečer v spodnjem in zgornjem dvorani S. D. D. Vstopno samo 50c. Po naročilu društva vladno vabi na obilen poset. —

Joško Penko, zastopnik Ameriške Domovine

Zadnjo sredo je bila bolj slaba udeležba na strelišču, ker je ves dan po malem rosilo. Vseeno nekateri naši fantje pravijo, da niso iz sladkorčkov in so prišli strelijet klub slabemu vremenu.

Jesen je tukaj in ž njo slabo vreme in ne bomo mogli več dolgo hoditi plašiti golobe na naše strelišče. Treba se bo spraviti v dvorano, na naše zimsko strelišče, v Slovenski dom na Holmes Ave. V par tednih bo pa tudi že dober in ga bomukušali po strelijanju, poleg partije marjšča. Ej, lepi časi so še pred nami!

V sredo 29. oktobra je zadnji dan strelijanja na Močilnikarjevi farmi. Strelijanje se bo zaključilo z mesenimi klobasami in kislim zeljem, po lepi slovenski navadi. Mogoče bomo to stvar zalili, mogoče pa ne, kaj se ve. K zadnjemu strelijanju pridešti, tudi predsednik naj bo tam!

Torek večer, 4. novembra pa pričenemo z rednim strelijanjem v Slovenskem domu. Isti večer bo tudi redna mesečna seja. Klub si je nabavil tri sodčke za letošnjo zimo. Preveč ga ne bo. Kar ga bo ostalo, ga bomo prodali na javni dražbi.

Klub si bo nabavil nove repetirke za strelijanje na tarčo. Obe starci sta prodani za \$16.00. Načrili smo tako puške, da bodo nesle naravnost. Kopito bo na "fedrib," da bo puška vseeno ravno stala, če se bo prav streli malo roka tresla. In tresejo se, prohibicije.

EUCLID RIFLE and HUNTING CLUB.
Piše Jaka.

Dvoje deklet ubitih na vožnji v busu

Ebenburg, Pa., 10. okt. Dvoje deklet je bilo ubitih in štiri so bila ranjena, ko je neki šolski bus se zaletel v drug avtomobil. Nesreča se je pripetila blizu Cambria, Pa.

PASJA ZVESTOBA

Fox, velik ovčarski pes, je najbolj priljubljen pes v Gosnenu, mestu v državi Newyork. In to kljub temu, da ni v dobrji družbi. Njegov gospodar je namreč tat. Oktobra lanskega leta so gospodarja zoper zatačili pri tativni in je dobil osem mesecov zapora. Fox je spremil svojega gospodarja prav do vrata kaznilnice. Ker pa mu niso dovolili vstopa, se je kratkotratno vselil pred vrata in čakal na svojega gospodarja. Minuli so dnevi, tedni in meseci in Fox je še vedno sedel tamkaj. Le za trenutek je vedno prekinil stražo, da si je poiskal hrano. V mrzljih nočeh mu je vratar včasih celo dovolil, da je spel v čuvajnici. Fox je tako prav kmalu postal znan po vsem mestu in je vse govorilo o njem. Vsi so občudovali njegovo zvestobo. Končno je prišel dan, ko je njegov gospodar doživel zoper prostost. Svidenje je bilo silno gajo. Došla je tudi posebna komisija, seveda ne, da bi počastila gospodarja, temveč njegovega psa. Veliko srebrno kolajno so mu obesili na vrat, na njem pa je bilo napisano: "Zvesti prijatelj človeka."

Društvo je organiziralo na inicijativo John Lokarja ml. razne sportne oddelke, ki so se častno pokazali povsod, kjer kerkoli so nastopili. Društvo je gojilo in gojilo sport v lastni režiji in je temeljno zoper zatočila na svojega gospodarja. Minuli so dnevi, tedni in meseci in Fox je še vedno sedel tamkaj. Le za trenutek je vedno prekinil stražo, da si je poiskal hrano. V mrzljih nočeh mu je vratar včasih celo dovolil, da je spel v čuvajnici. Fox je tako prav kmalu postal znan po vsem mestu in je vse govorilo o njem. Vsi so občudovali njegovo zvestobo. Končno je prišel dan, ko je njegov gospodar doživel zoper prostost. Svidenje je bilo silno gajo. Došla je tudi posebna komisija, se

HENRIK SIEŃKIEWICZ

POTOPIz poljske prevel
DR. RUDOLF MOLE

V tem slučaju ne štedi krvi, ker je treba švedom pokazati, da imamo sile in da se ne bojimo punta. Polkovnike pošljem s spremstvom in upam, da bo Paulus de la Gardie smatral to za dokaz moje iskrenosti. Mieleško jih odpelje. Začetek je težak. Težak! Že vidim, da se postavi pol Litve proti meni."

"Nič ne de, vaša knežja milost. Kdor ima čisto vest, ta se nikogar ne boji."

"Misil sem, da stopijo vsaj vsi Radivilni na mojo stran, a glej, kaj mi piše knez stolnik iz Nesvieža."

Tu je hetman podal Kmiticu list Kazimirja Mihala.

Kmitic je prelepel z očmi list.

"Ko bi ne poznal namena vaše knežje milosti, bi mislil, da ima prav in da je največji posjenjak na svetu. Bog mu daj vse dobro! Govorim, kar mislim."

"Pojni vendor!" je dejal z nekako nestrpnostjo hetman.

XVII.

Kmitic pa vendor ni odšel niti tega dne, niti naslednjega, ker so v Kendane začele prihajati strašne novice. Proti večeru je dospel sel s poročilom, da korakata polka Mirskega in Stankiewiča sama proti hetmanski stolici ter sta pripravljena z obroženo roko zahtevati svoja polkovnika; da vlada med njimi veliko razburjenje in da so tovarši razposlali deputacije k vsem praporom, stojecim v bližini Kejdana, in še dalje, celo na Podlesje v Zabludov, s poročilom o hetmanovem izdajstvu in s pozivom, naj se združijo v obrambu domovine. Iz tega se je dalo sklepati, da se bo večina šlahte pridružila vstajniškim praporom in postavila resno silo, proti kateri se bo težavno upirati v neutrjenih Kejdanih, zlasti ker se ni moglo z gotovostjo računati na vse polke, ki jih je imel Radivil pod svojo roko.

To je prekrižalo vse račune in načrte hetmanove, toda mesto da bi v njem oslabilo duha, se je zdelo, da ga je še bolj dvignilo. Sklenil je, postaviti se sam na celo zvestih škotskih polkov, konjenice in topništva ter kreniti proti vstajnikom ter potepati ogenj v začetku. Vedel je, da so vojaki brez polkovnikov le nedena tolpa, ki se razprši pred grozo hetmanovega imena.

Sklenil je tudi, da ne bo štrelil krvi in da bo z gledom prestrašil vso vojsko, vso šlahto, da, vso Litvo, da bi se niti ne drznila trepetati pod njegovo želesno roko. Imelo se je izvršiti vse, kar je nameraval, in sicer z njegovimi lastnimi silami.

Še isti dan je odpotovalo nekoliko tujezemskih oficirjev v Pruse nabirat novih vojakov, v Kejdanih je pa kar vredlo od oboroženih ljudi. Škotski polki, tujezenska konjenica, dragonci Mieleškega in Harlampa in "ognjeno ljudstvo" gospoda Korfa so se pripravljali na pohod. — Knežji hajduki, služinčad, kejdanski meščanje bi imeli pomnožiti knežje sile, naposled so se odločili, da odpošljajo čimprej ujeti polkovnike v Biržo, kjer je bil zapor bolj varen nego v nezavarovanih Kejdanih. Knez je imel prav, ko se je nadaljal, da uniči njihova odpošljivitev v to oddaljeno trdnjava, kjer je po dogovoru že morala biti švedska posadka, vso nado na osvobojevanje v spuntanih vojakih in zatreva vstajo popolnoma.

Gospod Zagloba, Skrzetuski in Volodijovski so imeli deliti usodo drugih.

Bil je že večer, ko je stopil v klet, v kateri so sedeli, oficir svetilko v roki in rekel:

"Pripravite se, gospodje, in pojrite z menoj!"

"Kam?" je vprašal z nemirnim glasom gospod Zagloba.

"To se že pokaže... Hitreje, hitreje!"

"Že gremo."

Odšli so. Na hodniku so jih obkoliški škotski vojaki, oboroženi z mušketami. Zagloba je postal vsak hip nemirnejši.

"V smrt bi naš najbrže ne peljali brez duhovnika, brez izpovedi?" je zašepetal Volodijovskemu v uho.

Potem se je obrnil k oficirju: "Kako se piše, prosim?"

"Kaj vam je do mojega imena?"

"Ker imam mnogo sorodnikov na Litvi in bi mi bilo ljubo, če bi vedel, s kom imam opraviti."

"Sedaj ni čas za nova znanstva, toda tepec, kdor se sramuje svojega imena... Jaz sem Rok Kovalski, če že hočete vedeti, gospod."

"Odlična rodbina! Moški so izborni vojaki, ženske poštene. Moja babica je bila Kovalska, a je umrla, preden sem prišel na svet... Toda od katerih Kovalskih si, gospod, od Veruševih, ali Korabljev?"

"Kaj me izprašuješ ponoči, gospod?"

"Ker si bržkone moj sorodnik. Ker imava tudi enako rast. Ti imaš grobe kosti kakor jaz, jaz pa sem jih podedoval po babici."

"No, o tem se pomeniva na poti. Imava čas."

"Na poti?" je rekel Zagloba.

In velik kamen mu je padel s srca. Oddahnil se je kakor meh in postal takoj živahnejši.

Medtem so stopili na grajsko cesto. Nastala je že populna tema. Le tu in tam so gorele rdeče bakle ali pa so migotale svetilke, osvetljujoč z medlo svetlobo gruče vojakov, peščev in jezdecev različnega orožja. Vsa cesta je bila natrpana z vojaki.

Pripravljeni so se očvidno na pohod, kajti povsod je vladalo veliko vrvenje. Tu in tam so se v temi videla kopja in puškine cevi, konjska kopita so odmevala po tlaku; posamezni jezdenci so dirjali med praporji; gotovo so bili oficirji, ki so raznašali povoj.

Kovalski je ustavil spremstvo in jetnike pred ogromnim vozom z lesvami, vpreženim s štirimi konji.

"Sedite, gospodje!" je reklo.

"Tu že nekdo sedi," je reklo Zagloba, plezaje kvišku. "In naša prtljaga?"

"Prtljaga je pod slamo," je odgovoril Kovalski. "Hitreje, hitreje!"

"Kdo že sedi tu?" je vprašal Zagloba, gledaje v temne posteve, iztegnjene po slami.

"Mirske, Stankiewič, Oskierka," so se odzvali glasovi.

"Volodijovski, Jan Skrzetuski, Stanislav Skrzetuski, Zagloba!" so odgovorili naši vitezi.

"Klanjam se, klanjam se!"

"Klanjam se! V vri družbi se bomo vozili. Kam nas peljejo? Ali ne veste, gospoda?"

"Peljete se v Biržo, gospodje," je reklo Kovalski.

Po teh besedah je dal povelj k qdohom. Spremstvo petdesetih dragoncov je obkrožilo voz in krenili so dalje.

Jetniki so se začeli potihoma razgovarjati.

"Švedom nas oddajo," je reklo Mirski, "to sem pričakoval."

"Rajši sedim med sovražniki, nego med izdajicami," je odgovoril Stankiewič.

"Jaz pa bi rajši kroglo v glavo!" je zaklical Volodijovski,

"negi sedeti s prekrižanimi rokami za časa take nesrečne vojne."

"Pripravite se, gospodje, in pojrite z menoj!"

(Dalje prihodnjič.)

T. C. Bridges—Ant. Anžič

NA POMOČ!Novele
Grazia Deledda

"Saj ne more ničesar začeti, dokler ne izve, kje se mesto Hulak nahaja," mu odvrne oče; "da ne izve, za to moramo pa mi skrbeti!"

"Meni pa lahko poveste," pravi Greg, "kje je to mesto, očka?"

"V Matto Grossu, zahodni pokrajini Brazilije," reče profesor. Leži onstran reke Šingu, nekako deset stopinj južno in pet in petdeset zahodno."

"Joj, to je pa strašno daleč," pravi Greg, "precej razočaran."

"Toda, glejte očka, kako za božjo voljo je pa Alan mogel poslati svoje sporočilo naravnost k nam? Res o radiu prav ne vem, vendar pa vem, da navaden radijski aparat ne more odajati v večjo razdaljo kot nekaj sto milj, tu jih pa imamo na tisoče."

"Vprašaj Selbyja," reče profesor.

Jim je gledal svoje pisane, sedaj pa se ozre kvišku in pravi: "To je res, Greg. Navadni radio aparat na letalu more brzjaviti samo 120 milj daleč in uporablja devetsto metrov dolg val. Toda tvoj bratranec je govoril z nami na tako kratkem valu, dolgem le 27 metrov. Mislim, da si je navil žico v dve dajavi, ki sta precej narazen, tako da je izguba za dušenje prav majhna. Gotovo je bil prepričan, da ima le malo energije na razpolago. Tako je torej delal na kratkem valu in zato lahko s prav majhno energijo segel v ogromne razdalje."

"Ali pa more kdo Gadsdenu braniti, da ne stopi ž njim na isti način v stik?" povprašuje zopet Greg. "Saj praviš, da ima prvo vrstni radijski aparat."

"Znaki so bili tako medli," je odvrnil Jim, "in bi jih jaz sploh ne mogel ujeti, ako ne bi imel svoje posebne antene, ki se da naravnava. Ako Gadsden nima nekaj podobnega, potem niti malo ne mislim, da bi bil mogel Uptonove Morsejeve znake slišati."

Greg prikima.

"Sijajno, Jim! Ako se torej očku posreči, da reši Alana iz tega čudnega Hulaka, bo le twoja zasluga."

"To je popolnoma res," izjavlja profesor. "In smatral bom za svojo dolžnost, da pride Selby do veljave, ker je njegova iznajdba jako znamenita. Dati jo mora takoj patentirati. Dal mi bom pismo do svojih zastopnikov; ko se vrnem, bom pa poskrbel, da iznajdbo proda."

"Greg se skloni naprej.

"Ali mislite iti v Brazilijo, očka?" hitro vpraša.

Profesor sina začudenog pogleda, če: "Seveda, pojdem! In

nato v Hulak. Še danes grem v London, da vse potrebno pripravim, potem pa s prvo ladjo odrihem."

12. **Ponoči je nekaj zaropotalo**

Ko je Jim gledal, kako se profesorjev avto oddaljuje dol po vijugasti cesti proti Bude, je bil strašno potrit.

"Morali bi te vzeti seboj," je rekel Sam robato.

"O, kako rad bi videl, da bi me mogli!" je odgovoril Jim hrepeneče. Nato pa se takoj odločno zravnava in pravi: "Sam, jaz sem nehvaležna žival. Moja vloga je vendar tukaj. Saj moram vsako noč poslušati, ako se ne bo morda Upton posrečil, da zopet brzjavati. Če kaj izvem, moram brzjavati profesorju."

"Jaz pa mislim, da je Upton bencin, posel, zato ne bo mogel poslati nobenega sporočila več," pravi Sam.

"Da; povedal nam je tudi, da poizkuša zgraditi vodno kolo, in če se mu to posreči, bo imel pač električne sile v izobilju. Zato bi morali seveda kar lepo čakati in poslušati. Zdaj pa pojdiva nazaj. Obljubiva si, da izklopiva tisti krompir."

"Kačja riba!" vzlikne in obraz se mu skremži od bolečin.

Sam ga hitro pelje domov in skoči takoj po zdravnika. Kačja riba, ki ji pravijo ponekod tudi morski gad, je majhna riba z bodečo hrbtno plavuto, ki je jača in skupina.

"Seveda; to morava opraviti; potem pa bo najbolj pametno, da pogledava, ako se bo dalo tisto twoje kolo kako popraviti. Kakor kaže, ga boš potreboval, ko boš moral iti v Bude."

"Najprej moram dobiti novične cevi," mu reče Jim, "a za to je že poskrbljen. 'Poglej!' Z roko seže v žep in prinese venč opakovcev, da je Sam kar strmel. 'Deset funtov,' reče Jim. 'Profesorjev dar. Ali ni dober človek?'

"Da in Greg tudi. Prav radi ga imam," reče Sam. "Toda to je velik denar, Jim. Kam pa ga misliš spraviti? Teta Sara daje svojega v staro škatljivo za čaj. Prava stara skupolja je! Sinoči sem jo videl, kako je denar prestevala."

"Jaz bom pa svojega zaklenil v omaro v radijski sobici," pravi Jim.

"Da vidiš, ali je pravilno," reče Jim.

"Veliko znižanje cenam na vseh Dodge 1931 modelih!"

Velika izbira rabljenih avtomobilov, v ceni od \$75 do \$300, v tako dobrem stanju.

Pridite k nam, da vam povemo, kako boste vozili te avtomobile vso zimo brez stroškov.

J. H. MILLER & SONS

6225 St. Clair Ave.

(v Gornikovem posloplju)

DODGE

Veliko znižanje cenam na vseh Dodge 1931 modelih!

Velika izbira rabljenih avtomobilov, v ceni od \$75 do \$300, v tako dobrem stanju.

Pridite k nam, da vam povemo, kako boste vozili te avtomobile vso zimo brez stroškov.

F. ZAKRAJŠEK

Kdo hoče najboljšo postrežbo z zmernimi cenami, naj se obrne na to družbo v slučaju smrti svojega dragega. Vodimo pogrebe nad 20 let v naseljih. Odprto nob in dan.

1105 Norwood Rd. Tel. ENDicott 4735

Podružnica 18321 Edgerton Rd. KENmore 2892

Podplati in pete 95c in več

OBČINSTVO JE OPRAVIČENO, DA IZVE DEJSTVA O CENAH POPRAVLJANJA ČEVLJEV

USNJE IN MESO

Tesen stik je med kakovostjo kože in mesom. Vsak otrok ve, da je mnogo vrst mesa. On tudi ve, ali bi moral vedeti, da je ravno toliko vrst usnja, in da sta te dve stvari ved